

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, innvalstelefon
Henriette Ludvigsen, 5557 2115

Vår dato
13.03.2014
Dykkar dato

Vår referanse
2013/15192 461.3
Dykkar referanse

BKK Produksjon AS
Kokstadvegen 37
5020 BERGEN

Tillatelse til forurensning under bygging av Tverrgjuvlo Kraftverk for BKK Produksjon AS

Fylkesmannen gir BKK Produksjon AS tillatelse til forurensning fra anleggsfasen under bygging av Tverrgjuvlo kraftverk i Teigdalen i Voss kommune. Det inkluderer utslipp av utslippsvann fra sjaktboring, tunneldriving, avrenning fra deponering av masser og fra anleggsmaskiner og utsyr, samt støy og støv. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 og omfatter utslipp til et nasjonalt laksevassdrag.

Tillatelsen er midlertidig og gjelder fram til anleggsperioden er over.

Saken er vurdert etter naturmangfoldloven og vannforskriften.

Vi viser til søknad av 8. oktober 2013 fra BKK Produksjon AS om tillatelse til utslipp etter forurensningsloven.

Fylkesmannen gir tillatelse på visse vilkår. Den følger vedlagt. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Fylkesmannen har ved avgjørelsen vurdert forurensningen fra tiltaket opp mot de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har Fylkesmannen lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, har vi regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsen.

Vi vil understreke at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Denne tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Noen av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi til Miljødirektoratet sine hjemmesider, www.miljodirektoratet.no og www.regelhjelp.no.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter, er straffbart.

Høring

Søknaden ble kunngjort i avisa Hordaland og Bergens Tidende. Søknaden ble også sendt til Stiftelsen Voss klekkeri, Øvre Teigdal Elveeigarlag og Fadnes og Medstad Elveeigarlag for uttale.

Eneste uttale i saka kom fra Øvre Teigdal Elveeigarlag som hadde flere momenter til høringen. De mener at det bør settes krav om minstevannføring i Teigdalselva slik at elva ikke fylles opp med boreslam. Videre mener de at en må være ekstra forsiktig i gyteperioden til sjørreten, og at vannføring må ligge til grunn for målingene under overvåking av Teigdalselva.

Til dette har BKK Produksjon AS svart at det vil være en utfordring og økonomisk belastning å etterleve en minstevannføring. De foreslår derfor at det stilles krav til vannkvalitet i Teigdalselva nedenfor utløpet av Tverrgjuvlo.

Saksfremstilling og begrunnelse

Fylkesmannen mener å ha tilstrekkelig med informasjon til å kunne fatte et vedtak i saken.

BKK Produksjon AS har fått konsesjon til å bygge et nytt småkraftverk i Teigdalen i Voss kommune. Tverrgjuvlo kraftverk vil utnytte elva Tverrgjuvlo som har utløp til Teigdalselva. Teigdalselva er sideelv til Vossovassdraget som er et nasjonalt laksevassdrag.

I den sammenhengen søker BKK Produksjon AS om tillatelse til utslepp av vatn fra tunneldriving og sjaktboring under bygging av kraftverket. Utslipp fra tunneldriving kommer i hovedsak fra drivevann og lekkasjevann. Drivevannet vil inneholde forurensning som sprengstoffrester, forhøyet pH, olje og partikler. Utsleppsvatnet fra tunnelarbeidet vil slippes ut i en infiltrasjonsgrøft og vil sige 90 meter gjennom terreng før det når Teigdalselva. Infiltrasjonsgrøften vil bestå av en filterdekket grop og steinfylling.

Utslipp fra sjaktarbeidet vil være borekaks under pilotboring og steinmasser ved opprømming av sjakten. Steinmasser og kjølevann fra opprømmingen vil falle ned i tunnelen og slippes ut med tunnelvannet via renseanlegget. Borekakset fra pilotboringa vil slippes ut i en fangdam som vil virke som et sedimenteringsbasseng før vannet dreneres til terrenget 30- 40 meter fra

Tverrgjuvlo. Borekakset vil bestå av steinstøv, men vil også kunne inneholde noe smøreolje. Det vil plasseres flytende absorberende middel i infiltrasjonsgrøften for å fange opp oljerester.

Sjaktarbeidene er ventet å starte i løpet av mai og pågå i ca. 3-4 måneder, og tunnelarbeidene på høsten 2014 og pågå i ca. 4 måneder.

I driftsfasen vil drensvann fra tunnelen slippes ut på samme sted og på tilsvarende måte som i anleggsperioden.

Tunnelmasser vil bli deponert ca. 20 meter fra Teigdalselva i et naturlig søkk i terrenget. Det skal lages grøfter for avskjæring av sigevann. Avrenning av sprengstoffrester og partikler er en risiko ved deponering av sprengstein, så disse grøftene må sikre at vannet filtreres gjennom terrenget og ikke går til elva som overvann.

Teigdalselven og Tverrgjuvlo er i databasen Vann-Nett karakterisert som små, svært kalkfattige og klare. Vurderingen er basert på lokal kunnskap og er derfor mindre pålitelig. Utover dette foreligger det lite data om kjemiske forhold i disse elvene. I forbindelse med redningsprosjektet for Vossolaksen fant de at pH i Teigdalselva hadde et snitt på 6,4 og alltid over 6,2.

Med de vilkår som er satt i løyvet vil belastningen av tiltaket på vannkvaliteten til resipienten være så liten at vi mener at tiltaket ikke vil være til hinder for å oppnå miljømålene i henhold til vannforskriften § 4. Vannforskriftens krav er derfor ikke til hinder for å gi tillatelse.

Teigdalselva er en betydelig bidragsgiver til den totale gytebestanden av sjørret og laks i Vossovassdraget. I forbindelse med redningsaksjonen for Vossolaksen ble det satt ut rogn og en-somrig laks i Teigdalselva og dette er et arbeid som vil videreføres. Det er viktig at forurensning fra anleggsvirksomheten ikke får en negativ virkning på fisken og dens levetilstand. For å unngå dette har vi satt krav om rensing av utslippene og kontroll av den kjemiske og fysiske effekten på elva av tilsiget fra utslippene.

Kravene vi har satt til vannkvalitet i elva er basert på Teknisk rapport 09 om "Behandling og utslipp av driftsvann fra tunnelanlegg" fra Norsk forening for fjellsprengningsteknikk. Rapporten viser til tålegrenser for fisk når det gjelder pH, suspendert stoff og ammoniakk. Kortvarig naturlig erosjon i flomperioder vil overstige de retningsgivende verdiene for hvilke nivåer av partikler som vil medføre effekter på fisk. Vi tillater derfor kortere perioder med verdier over den mest restriktive grensen for suspendert stoff, som er den vi har satt som utgangspunkt i tillatelsen. Bedriften skal også måle på bakgrunnsverdiene for suspendert stoff i Teigdalselva ved å ta samtidige prøver oppstrøms for der elva møter Tverrgjuvlo.

Sjørret og laks trenger spesielle betingelser i vassdraget for å forplante seg. Det er derfor særlig viktig å sikre at kvaliteten på elvedeimentene i området ikke forringes. Vi mener derfor at det må lages et overvåkningsprogram for dette, hvor elvedeimentene før, underveis og etter tiltaket undersøkes, slik at justeringer kan gjøres underveis, en kan stoppe uønsket utvikling og restaurere deimentene dersom det er nødvendig. Lignende overvåking ble utført i forbindelse med bygging av Riksvei 13 Tunsberg-tunnelen, og dette arbeidet er dokumentert i rapporten "Overvåking av Granvinsvassdraget 2009-2013".

Prøvetaking og overvåkingen må utføres og dokumenteres av fagkyndige.

Kontroll og vedlikehold av renseanlegg og infiltreringsgroper er viktig for å oppnå optimal rensing, og det samme er overvåking av resipienten. Det er derfor satt krav om dette i løyvet. Det er også satt begrensninger for støv og støv.

Det er ingen rødlistede arter registrerte i influensområdet i Naturbase, men Rådgivende Biologer oppgir at de under sin befarings i 2007 påviste arten olivenlav like ovenfor utløpet til Tverrgjuvlo. Dette er utenfor selv området hvor anleggsarbeidene i forbindelse tunneldrivingen vil foregå.

Saken er vurdert etter kravet i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøving etter forurensningsloven.

Kunnskapsgrunnlaget i saka er godt, jf. § 8 i naturmangfoldloven. Det foreligger informasjon om naturmangfoldet i området og hvilke komponenter utslippsvannet vil inneholde. Det er derfor lagt liten vekt på føre-var-prinsippet, jf. § 9 i vurderinga. Det er sett vilkår som skal avgrense forurensning og negative effekter av utleppene, jf. §§ 10 og 12 om samlet belastning for økosystemet og miljøforsvarlege teknikker og driftsmetoder. Kostnader ved å hindre eller avgrense skade på naturmangfoldet skal dekkes av tiltakshaver, jf. § 11. Dette er presisert gjennom de vilkårene som er satt i tillatelsen.

Gebyr

Fylkesmannen tar saksbehandlingsgebyr for arbeid med utslippstillatelser. Reglene om gebyrinnkreving er gitt i forurensningsforskriften kapittel 39. Vi har plassert tiltaket under gebyrsats 3, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Virksomheten skal betale 53 600 kroner i gebyr for tillatelsen. Gebyrsatsen er valgt basert på ressursbruken Fylkesmannen har brukt for å behandle søknaden. Miljødirektoratet sender faktura.

Retten til å klage

Dere kan klage på tillatelsen til Miljødirektoratet. Partene involvert i saken og andre med spesielle interesser, kan klage innen tre uker fra dere har fått dette brevet, jf. forvaltningsloven § 28.

Dere kan også klage på vedtaket om gebyrsats, jf. forurensningsforskriften § 41-5. En eventuell klage skal være grunnlagt. Send klagen til Fylkesmannen i Hordaland, miljøvern- og klimaavdelinga, innen fristen går ut.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Andre opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Fylkesmannen også kunne gi på forespørsel.

Med helsing

Kjell Kvingedal e.f.
miljøvernsjef

Henriette Ludvigsen
overingeniør

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

1 Løyve til utslipp i anleggsfasen - Tverrguvlo Kraftverk - Voss kommune

Kopi til:

Voss kommune

Postboks 145 5701 Voss

Øvre Teigdalen Elveeigarlag